

کتاب

پیش بینی پرداخت سریع
اقساط سهام عدالت

قرار بود بخشی از سود سهام عدالت صرف تقسیم سهام و بخشی از آن بین برخی از صاحبان سهام توزیع شود. البته ما در قانون برنامه پنجم توسعه پیش بینی کردیم که اگر افرادی تمایل دارند و بتوانند بیشتر و سریع تر اقساط خود را پرداخت کنند، سهامشان زودتر آزاد شود. حتی در ماه های پایانی دولت دهم، مصوبه ای راجع به چگونگی آزادسازی سهام عدالت را با چند هدف تصویب کردیم. هدف ما در ابتدا این بود، مردمی که مالک این سهام می شوند، ارزش آن سهام را بدانند تا مبدا این وسط افرادی آمده و با راه اندازی یک صندوق یا چیزی شبیه آن این سهام را به ثمن بخش از مردم بخرند.

نکته دوم این بود که اگر این افراد خواستند پس از تملک کامل، همچنان مالکیت این سهام را ادامه دهند، اعمال مدیریت بهتری نسبت به گذشته انجام دهند و نکته سوم اینکه آزادسازی این سهام و ورود آن به بازار سرمایه، این بازار را به هم نریزد. این موارد ملاحظاتی بود که ضمن مشارکت بیشتر مردم در مدیریت دارایی شان در نظر گرفته شد.

حذف یارانه

دولت روحانی اگر می توانست
یارانه را قطع می کرد

دولت یازدهم سهام عدالت را قبول نداشت و اگر می توانست سهام عدالت را از مردم پس می گرفت. اگر می توانست یارانه ها را هم پس می گرفت

دولت دهم مصوبه ای داشت که دستگاه های اجرایی تا آزاد شدن سهام عدالت، نمایندگی سهام عدالت را در شرکت های واگذار شده داشته باشند ولی چون ما مصوبه شورای عالی سیاست های کلی اصل ۴۴ را داشتیم که در آن مصوبه برای عضویت کارمندان دولت به عنوان نماینده سهام عدالت در شرکت ها منع وجود داشت، مصوبه دولت هرگز اجرا نشد. اما در دولت یازدهم، مصوبه شورای عالی سیاست های کلی اصل ۴۴ را اصلاح کردند تا مدیریت سهام عدالت را دوباره به دستگاه های اجرایی واگذار کنند و البته این موضوع را اطلاع رسانی نکردند که در دولت یازدهم مصوبه شورای عالی اصل ۴۴ را لغو کرده و دوباره مدیریت این شرکت ها را از کانونی که غیردولتی و خودانتظام بود باز پس گرفته و به دولت سپردند.

گزارش

تاکنون بخش هایی از جلد نخست کتاب محرمانه های اقتصاد ایران را که حاوی گفت و گو با سیدشمس الدین حسینی وزیر امور اقتصادی دولت های نهم و دهم است، بازخوانی و منتشر کردیم. در شماره های قبلی «ایران اقتصادی»، حسینی درباره اقدامات اقتصادی دولت محمود احمدی نژاد سخن گفت و برخی تصمیمات و برنامه های این دولت ها را نیز تشریح کرد. وی گفت که در مورد دولت احمدی نژاد تخریب صورت می گرفت و همچنین اینکه اشکالاتی در قوانین درباره سؤال از عملکرد رئیس کل بانک مرکزی از وزیر اقتصاد وجود دارد. در این شماره وی درباره برخی اقدامات دولت روحانی از جمله قبول نداشتن طرح سهام عدالت و هدفمندی یارانه ها را عنوان کرده است.

● آماری را مطالعه می کردم که نشان می داد در مدت سال های ۸۵ تا ۸۷ دولت آقای احمدی نژاد حدود ۱۳۸۴ هزار میلیارد تومان سود سهام عدالت به مردم داده است. سؤال من این است چرا سود سهام عدالت فقط یکبار داده شد و دیگر سودی به مردم پرداخت نشد!

برخی از طبقات ضعیف پیش از یک بار سود سهام عدالت دریافت کردند. به هر حال خاطر هست زمانی که دولت می خواست سهام عدالت را توزیع کند، عده ای آمدند و گفتند این کار صرف توزیع یک کاغذ بوده و هیچ ارزشی نخواهد داشت. ولی الان با وجود همه افت و خیزهایی که ارزش این سهام داشته و به رغم همه برخوردهای سیاسی

نادرست «این یک کاغذ پاره بیشتر نیست» ترویج پیدا کند و عده ای بخواهند سر بزنگاه، مفت این سهام را از جنگ مردم خارج کنند، لذا درصدی از سود این سهام بین مردم توزیع شد که در واقع مردم با سهام آشنا شده و متوجه شدند این برکه سهمی که در اختیار دارند، یک دارایی و مولد درآمد است. لذا این بازتوزیع بین طبقه متوسط رو به پایین صورت گرفت.

● یعنی قرار بود هر سال سود داده شود؟

قرار بود بخشی از این سود صرف تقسیم سهام و بخشی از آن بین برخی از صاحبان سهام توزیع شود. البته ما در قانون برنامه پنجم توسعه پیش بینی کردیم که اگر افرادی تمایل دارند و بتوانند بیشتر و سریع تر اقساط خود را پرداخت کنند، سهامشان زودتر آزاد شود. حتی در ماه های پایانی دولت دهم، مصوبه ای راجع به چگونگی آزادسازی سهام عدالت را با چند هدف تصویب کردیم. هدف ما در ابتدا این بود، مردمی که مالک این سهام می شوند، ارزش آن سهم را بدانند تا مبدا این وسط افرادی آمده و با راه اندازی یک صندوق یا چیزی شبیه آن این سهام را به ثمن بخش از مردم بخرند. نکته دوم این بود که اگر این افراد خواستند پس از تملک کامل، همچنان

مالکیت این سهام را ادامه دهند، اعمال مدیریت بهتری نسبت به گذشته انجام دهند و نکته سوم اینکه آزادسازی این سهام و ورود آن به بازار سرمایه، این بازار را به هم نریزد. این موارد ملاحظاتی بود که ضمن مشارکت بیشتر مردم در مدیریت دارایی شان در نظر گرفته شد. البته در برنامه پنجم توسعه، محدودیت هایی از سوی مجلس به لایحه افزوده و قانونی وضع شد که استهلاک یا بازپرداخت اقساط سهام بر توزیع سود مقدم باشد. از آنجا بود که تکرار توزیع سود منع شد. به عبارتی مجلس به صورت رسمی و قانونی جلوی بازتوزیع سود را گرفت و گزینه قرار بود بخشی از این سود بازتوزیع و هر چند وقت یکبار بین مردم توزیع شود.

● یعنی اگر دولت احمدی نژاد ادامه می یافت، خرید و فروش سهام عدالت نیز امکان پذیر می شد؟

بله، کاملاً درست است. افراد اقساط این سهام را پرداخت کرده و بعد از مالک شدن آن، خرید و فروش این سهام آزاد می شد. البته طبق قانون برای دو دهک پایینی جامعه با پرداخت ۵۰ درصد قیمت سهم، این آزادسازی صورت می گرفت ولی برای چهار دهک بعدی باید این آزادسازی پس از تسویه صد درصد ارزش سهام صورت می گرفت. موضوع دیگری که کمتر به

آن پرداخته شد، این بود که سهام عدالت با توجه به ساختارش یک نظام مدیریتی خودانتظام و کاملاً غیردولتی داشت؛ یعنی مردم با همان سهامداران عدالت از طریق تعاونی ها، مدیران خودشان را انتخاب کرده، سپس مدیران تعاونی های شهرستانی، مدیران شرکت های سرمایه گذاری استانی را انتخاب کرده و در ادامه این افراد اعضای هیأت مدیره کانون سرمایه گذاری سهام عدالت را انتخاب می کردند. کانون، خودانتظام و مستقل بود. حتی در آیین نامه شورای عالی اصل ۴۴ در خصوص کانون تصریح شده بود که حتی کارمندان دولت حق ندارند به عنوان نماینده سهام عدالت در هیأت مدیره شرکت ها پذیرش مسئولیت کنند؛ یعنی برعکس چیزی که عده ای ادعا داشته و می گویند که سهام عدالت به صورت دولتی اداره می شد. این افراد اگر یکبار مصوبات شورای عالی اصل ۴۴ در دولت های نهم و دهم را ببینند، متوجه خواهند شد چنین چیزی نبوده و برای این کار پیش بینی های لازم و کامل صورت گرفته و کانون یک نهاد کاملاً خودانتظام بود. اتفاقاً یکی از نکات جالبی که رخ داد، این بود که با تغییر دولت، آقایان یکی از مصوبات دولت دهم را که به دلیل همین ممنوعیت هرگز اجرا نشده بود، اجرا کردند. به بیان روشن تر، دولت دهم